

3. Bültenimize Hoş Geldiniz!

Bu bülten, 2023-2026 yılları arasında Avrupa Birliği (AB) tarafından Kıbrıs Türk toplumuna yönelik AB Yardım Programı kapsamında finanse edilen, Interdisciplinary Centre for Law, Alternative and Innovative Methods (ICLAIM) ve İnsan Hakları Platformu (İHP) tarafından yürütülen Kapsayıcı Barış İnşası (InPeace) projesi kapsamında hazırlanmıştır. InPeace projesi, iki toplumlu Teknik Komitelerin işleyişi ve etkinliği ile ilgili bilgi üretmeyi ve dersler çıkarmayı amaçlamaktadır.

Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk toplum liderleri tarafından "insanların günlük yaşamını etkileyen sorunları, toplumlar arasında daha fazla etkileşimi ve anlayışı teşvik ederek ve kolaylaştırarak ele almak" üzere iki toplumlu Teknik Komiteler kurulmuştur. Kuruluş yılları olan 2008'den itibaren bugüne Teknik Komitelerin sayısı 12'ye yükselmiştir. Bu komiteler, Kıbrıs'ın ortak sorunlarını ve hedeflerini ele almak için Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türklerin çalışmaları ile yürütülen, BM himayesi altında bulunan benzersiz mekanizmalardır.

Günlük yaşamlarımızı iyileştirmelerine ve iki toplum arasındaki iş birliğine katkıda bulunmalarına rağmen, Teknik Komitelerin çalışmaları hakkında çok az bilgi bulunmaktadır. Bu bültenin temel amacı, gelişmeleri ve başarıları ile Teknik Komiteler hakkında kamuyu bilgilendirmek ve InPeace projesinin aktiviteleri hakkında güncel bilgi sağlamaktır. Bu bültende yer alan bilgiler, 1 Mart 2024 ile 31 Ağustos 2024 arasındaki dönemi kapsamaktadır. Bu bilgiler, BM raporları, çevrimiçi haber kaynakları ve sosyal medya yayınları aracılığıyla toplanmıştır.

Kültürel Miras Teknik Komitesi

Kültürel Miras Teknik Komitesi (TCCH), Kıbrıs'ta 4 farklı koruma çalışması tamamlamıştır. Bunlar (a) Lefkoşa'daki Quirini Burcu, (b) Neta/Taşlıca'daki Agios Sergios ve Vakhos kiliseleri, (c) Afanteia/Gaziköy'deki Arif Bey Su Kemerleri ve (d) Lefkara'daki Hamidiye Cami'sidir. Bu projeler, 'Kıbrıs için büyük önem taşıyan kültürel miras anıtlarına destek' projesi kapsamında Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Kültürel Miras Teknik Komitesi tarafından yürütülmekte ve AB tarafından finanse edilmektedir.

Tamamlanan çalışmalara ek olarak Komite tarafından yürütülmekte olan 7 koruma çalışması devam etmektedir. Bunlar (a) Gypsou/Akova'daki Timios Prodromos Kilisesi, (b) Agios Elias/Yarköy'deki Agios Elias Kilisesi, (c) Kalavastos/Kalavason köyündeki cami, (d) Alaminos/Aleminyo köyündeki cami, (e) Mağusa'daki Agia Paraskevi Kilisesi, (f) Girne'deki Chrysopolitissa Kilisesi ve (g) Avdimou/Evdim'deki camidir.

Buna ek olarak, Komite yapılan projelerle ilgili bir dizi sunum düzenleneceğini duyurmuştur.

İlk oturum, TCCH'nin çalışmaları hakkında bilgilendirme ile UNDP'nin koruma çalışmalarına ilişkin izlediği prosedürlere odaklanmış ve Haziran 2024'te Kıbrıs Bilim ve Teknik Odası'nda (ETEK) gerçekleşmiştir. Uluslararası Anıtlar ve Sitler Günü vesilesiyle Komite, 25 Nisan 2024 tarihinde yaklaşık 100 Kıbrıslı Rum, Kıbrıslı Türk ve yabancı uyruklu öğrenciyle Mağusa'da bulunan Tophane (Martinengo) Kümesine ziyaret düzenlemiştir. Bu etkinlik, barış, diyalog ve anlayışın teşvikine duyulan bağlılığı ve Kıbrıs'taki zengin kültürel mirasa olan takdiri simgelemiştir.

Sağlık Teknik Komitesi

Sağlık Teknik Komitesi, 1 Mart'ta Aedes istilacı sivrisinekleri konusunda bir eğitim tamamladı. Böylece komite, her iki toplumdaki sivrisinek davranışları, gözetimi ve önlenmesi konusunda ilgilenecek yaklaşık 50 katılımcıyı bir araya getirdi. 26 Nisan'da gerçekleştirilen takip oturumuna 50'den fazla katılımcı katıldı ve uygulamalı saha ziyaretleri ile en iyi uygulama paylaşımları yapılarak Kıbrıs'ta sivrisinek kaynaklı hastalıklarla mücadelede iki toplumlu işbirliği daha da güçlendirildi. Her iki eğitim de Avrupa Birliği tarafından fonlanmış, UNDP tarafından organize edilmiş ve BM Genel Sekreterinin Kıbrıs Özel Danışmanı Kıbrıs Ofisi (OSASG) tarafından koordine edilmiştir. Teknik Komite'nin bu çalışması, Aedes sivrisinekleri tarafından taşınan ve Kıbrıs'ta Ekim 2024'te ilk kez kaydedilmiş olan Batı Nil virüsü vakasından dolayı da daha da önem kazanmıştır.

Çevre Teknik Komitesi

Çevre Teknik Komitesi, 3 Mart'ta Ara Bölge'ye yaptığı saha ziyaretiyle Dünya Yaban Hayatı Günü'nü kutladı. Ziyarete pilot doğa koruma yöntemlerinin denenmesinin yanı sıra ağaç budama, zararlılarla mücadele ve baykuş yuvalama alanlarının kurulumu gerçekleştirildi. 21 Mart'ta ise Komite, biyo-çeşitliliğe olan adanmışlığını göstererek, endemik bir bitki türü olan Tulipa Cypria'yı korumaya adanan mikro rezerve ziyaret gerçekleştirmiştir. Komite 25 Haziran'da tehlike altındaki muflon dahil olmak üzere yaban hayatı korumak amacıyla doğal su yollarını temizlemek için bir etkinlik organize etmiştir. Buna ek olarak komite, 17 Temmuz'da sivil toplum örgütlerini, gençleri çevresel korumaya teşvik etmek amaçlayan Çevre Koruyucuları (Environmental Caretakers) Projesi için teklif sunmaya davet etmiştir.

Bu faaliyetlerin yanı sıra Komite, çocuklara Kıbrıs'ın jeolojik tarihini öğretmeyi amaçlayan Jeo-Miras (Geo-heritage) projesi kapsamında 27 Temmuz'da bir çalışma grubu toplantısı gerçekleştirdi. Toplantı, jeoloji ve jeolojiyle ilgili konulara ve bununla beraber çocuklara Kıbrıs jeolojisi hakkında bilgi vermek için resmi olmayan eğitim yaklaşımlarına ilgi duyan eğitimcileri, öğretmenleri ve STÖ'leri bir araya getirdi. Ayrıca aynı projenin bir parçası olarak Teknik Komite, 14 ve 28 Eylül 2024 tarihlerinde genç jeologlar (15-35 yaş) için iki saha ziyareti planlandığını duyurdu. Saha ziyaretlerine katılabilmek için katılımcıların 5 Eylül'de Ledra Palace Otel'de Kıbrıs jeolojisi hakkında bir seminere katılmaları gerekmektedir. Yukarıda konusu geçen aktivitelerin tamamı Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiş, UNDP tarafından organize edilmiş ve BM Genel Sekreterinin Kıbrıs Özel Danışmanı Kıbrıs Ofisi (OSASG) tarafından koordine edilmiştir.

Kültür Teknik Komitesi

Kültür Teknik Komitesi'nin düzenlediği 'Sanatları Birleştirmek 2' (Connecting Arts 2) etkinliği 60'dan fazla Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk sanatçı, eğitimci ve uzmanı bir araya getirmiştir. 25 Mayıs'ta ara bölgede bulunan Chateau Status restoranında gerçekleştirilen etkinlik, Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiş, UNDP tarafından organize edilmiş ve BM Genel Sekreterinin Kıbrıs Özel Danışmanı Kıbrıs Ofisi (OSASG) tarafından koordine edilmiştir. İki yılda ikinci kez düzenlenen etkinlik müzik, sinema, edebiyat, halk sanatları, performans sanatları ve güzel sanatlarla ilgili konuların tartışılmasıyla birlikteliği teşvik etmiş ve kültürel değişimlerle toplumlar arası işbirliklerini desteklemiştir.

Suç ve Suça İlişkin Konular Teknik Komitesi

Suç ve Suça İlişkin Konular Teknik Komitesi, düzenli toplantıların yanı sıra Lefkoşa ve Pyla /Pile'de bulunan Ortak Temas Odaları aracılığıyla düzenli aktivitelerine devam etmiştir. 5 Haziran'da, adada bu tür suçların giderek artan tehdidine ilişkin ortak endişelere yanıt olarak, çocuklar ve yaşlılar gibi savunmasız grupları hedef alan ekonomik siber suçlara odaklanan iki toplumlu bir seminer düzenlendi.

Yayıncılık ve İletişim-Frekans Teknik Komitesi

Yayıncılık ve İletişim-Frekans Teknik Komitesi, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin etkin kontrolü altında olan bölgelerde 5G kullanımını sağlayan ve ileride etkin kontrolü altında olmayan bölgelere de genişletme planını da içeren '5G'ye geçiş sözleşmesi'ni tamamlamıştır. Komite ayrıca frekans parazitlerinin giderilmesi ve anlaşmaların güncel tutulması yönündeki çalışmalarını sürdürdü.

InPeace Proje Koordinatörü Estonya'daki Tartu Konferansı'nda

InPeace projesinin proje koordinatörü Dr Nasia Hadjigeorgiou, Estonya'da düzenlenen 8. Doğu Avrupa ve Avrasya Çalışmaları Tartu Konferansı'na katılmıştır. Kıbrıs'taki iki toplumlu Teknik Komiteler üzerine projenin ön araştırma bulgularını, diğer dondurulmuş çatışma bağlamlarını tartışan bildirilerin yer aldığı bir panelde sundu. Sunumunun ardından düzenlenen panelde, Kıbrıs'tan farklı dondurulmuş çatışma ortamlarıyla ilgili olarak çıkarılabilecek dersler tartışıldı.

Nasia Hadjigeorgiou'nun Teknik Komitelerle ilgili makaleleri için aşağıdaki bağlantıları ziyaret edebilirsiniz:

[Nasia Hadjigeorgiou, 'The Bicomunal Technical Committees in Cyprus: A Rare Example of 'Engagement without Recognition' \(Blog for the European Centre for Minority Issues, 3 May 2024\)](#)

[Nasia Hadjigeorgiou, 'Technical Committees show two sides on the island can work together' \(Newspaper article for Cyprus Mail, 10 September 2023\)](#)

